

عنوان مقاله:

شکل گیری گفتمان انقلابی در ایران

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش حقوق عمومی، دوره 9، شماره 23 (سال: 1386)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسنده:

مهدی رهبری - دانشیار علوم سیاسی دانشگاه مازندران

خلاصه مقاله:

ایران در دوره جدید، دو تحول اساسی را به خود دیده است: انقلاب مشروطه و انقلاب اسلامی. این دو تحول بنیادین که می توان آنها را محصول ورود ایران به دوران جدید خواند، از نظر ماهیت و اهداف تفاوت های اساسی با یکدیگر دارند که مهمترین آن اتخاذ رویکرد اصلاح طلبانه قبل از انقلاب مشروطه و شکل گیری گفتمان انقلابی قبل از وقوع انقلاب اسلامی بوده است. گفتمان انقلابی با هدف دگرگونی در وضعیت موجود و به عنوان گفتمانی ایدئولوژیک، از همان ابتدا به دنبال جایگزینی جامعه مطلوب و آرمانی بوده و آرمانهای خویش را بیرون از ساختارهای حاکم جستجو می نمود. این گفتمان که درون خود سه جریان عمده اسلام گرایی، مارکسیسم و روشنفکری دینی را جای داده است، تحت تاثیر ورود افکار جدید، اجرای سیاست مدرنیزاسیون در ایران، تحولات جهانی و منطقه ای و ناکامی انقلاب مشروطه در دستیابی به اهداف خود، برای نخستین بار پس از سال 1320 ظهور کرد و در رابطه با مدرنیته و ساختارهای حاکم، مواضع انقلابی اتخاذ کرد. در این مقاله به دنبال پاسخ دادن به این سوالات اساسی می باشیم که علل و نحوه شکل گیری گفتمان انقلابی در سالهای پس از 1320 چه بوده و این گفتمان شامل چه ویژگی ها و جریاناتی می گردد که آن را از دیگر انقلابهای هم عصر خود در ایران و سایر نقاط جهان متمایز می سازد.

کلمات کلیدی:

تحلیل گفتمان، انقلاب مشروطه، انقلاب اسلامی، مدرنیته، اسلام گرایی، مارکسیسم، روشنفکری، نوگرایی دینی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/706473>

